

**Αμέσως μετά τον Οικισμό της Κορμίστας, σε μια θαυμάσια τοποθεσία, σε υψόμετρο 753 μ., βρίσκεται η ιερά Μονή της Παναγίας της Εικοσιφοίνισσας.** Είναι ένας από τους δυο (2) ιερούς χώρους της Ανατολικής Μακεδονίας, που συνεχίζει και σήμερα να αποτελεί πόλο έλξης πλήθους πιστών, που έρχονται να προσκυνήσουν την "αχειροποίητο εικόνα της Θεοτόκου" και να ηρεμήσουν μέσα στο γαλήνιο περιβάλλον της.

Το όνομα της Μονής, κατά μία από τις τρεις (3) εκδοχές, οφείλεται στο θαύμα της εικόνας της Παναγίας, η οποία έλαμπε και σκορπούσε φως "φοινικούν", δηλαδή κόκκινο, όπως η πορφυρά των Φοινίκων. Απ' αυτό προέρχεται και η ονομασία: Εικών φοινίσσουσα - Εικών - φοίνισσα -Εικοσιφοίνισσα. Η Μονή, ιδίως στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, πρόσφερε πάρα πολλά για τη διατήρηση της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, ώστε δίκαια προκάλεσε την οργή, αρχικά των Τούρκων και κατόπιν των Βουλγάρων. Αντιμετώπισε επανειλημμένα τις καταστροφικές επιδρομές τους και ανέδειξε πλήθος μαρτύρων.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο επίσκοπος Φιλίππων Σώζων, που έλαβε μέρος στη Δ' Οικουμενική Σύνοδο ( Χαλκηδόνα, 451) ίδρυσε ναό και μοναστικό οικισμό στη θέση Βίγλα, 50μ. ανατολικά της σημερινής Μονής, όπου τα σωζόμενα ερείπια τείχους και πύργου, μαρτυρούν την ύπαρξη αρχαίου μεγάλου φρουρίου. Όλα αυτά εγκαταλείφθηκαν αργότερα, όταν έφθασε εδώ ο πρώτος κτίτορας της Μονής, ο Άγιος Γερμανός (518μ.Χ), ο οποίος από πολύ νεαρή ηλικία ασκήτευσε στους Άγιους Τόπους, στην Ι. Μονή Τιμίου Προδρόμου, πλησίον του Ιορδάνη ποταμού. Από τότε και για αρκετούς αιώνες η ιστορία της Εικοσιφοίνισσας είναι τελείως άγνωστη.

Αρχαιολογικές ενδείξεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κατά τον 11ο αι. κτίσθηκε ξανά το "Καθολικό" της Μονής. Κατά την περίοδο αυτή η Μονή έγινε "Σταυροπηγιακή", δηλ. εξαρτιόταν απ' ευθείας από τον Οικουμενικό Πατριάρχη.



Νέα λάμψη γνώρισε το Μοναστήρι το έτος 1472, όταν σ' αυτό αποσύρθηκε, παραιτηθείς από το θρόνο του, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Αγ. Διονύσιος, που θεωρείται ο δεύτερος κτήτορας της ιεράς Μονής. Κατά το μακρύ διάστημα της παραμονής του στη Μονή, ανήγειρε πολλά νέα κτίσματα και επισκεύασε παλαιά. Στην εποχή του το Μοναστήρι απέκτησε μεγάλη ακμή και αίγλη. Έτσι, συμφωνά με πληροφορία ενός κατάστιχου του 16ου αι., το έτος 1507 ζούσαν στη Μονή 24 Ιερομόναχοι, 3 Ιεροδιάκονοι και 145 Μοναχοί δηλ. συνολικά 172. Αυτοί διέτρεχαν την Ανατ. Μακεδονία και Θράκη, ενίσχυαν τους Χριστιανούς στην πίστη και απέτρεπαν τους εξισλαμισμούς. Η δράση τους αυτή προκάλεσε την οργή των Τούρκων, που την 25 / 8 / 1507 κατέσφαξαν και τους 172 μονάζοντες. Δεν κατέστρεψαν το ναό και τα κτίρια. όμως η Μονή παρέμεινε έρημη και ακατοίκητη επί 13 χρόνια. Μετά το τραγικό συμβάν της σφαγής, το Οικουμενικό Πατριαρχείο πέτυχε το 1510 (ή κατ' άλλους το 1520) να λάβει άδεια του Σουλτάνου για την αναδιοργάνωση της Μονής. Έτσι, με τη βοήθεια δέκα (10) Μοναχών του Αγίου Όρους, μέσα σε δέκα χρόνια προσήλθαν να μονάσουν στη Μονή 50 μοναχοί, διάκονοι και ιερομόναχοι, που είχαν και τη διακυβέρνηση του Μοναστηρίου.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η Μονή είχε γίνει πνευματικό και εθνικό κέντρο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Εδώ, ελθών από τις Σέρρες, ο Εμμανουήλ Παπάς, όρκισε τους οπλίτες του και κήρυξε την Επανάσταση.

Στην Ιερά Μονή λειτουργούσε περίφημη Ελληνική Σχολή. Ιδιαίτερα αξιόλογη ήταν η Βιβλιοθήκη της Εικοσιφοίνισσας. Πριν τη λεηλασία της από τους Βουλγάρους, το έτος 1917, περιελάμβανε 1300 τόμους βιβλίων. Ορισμένα χειρόγραφα ήταν μεγάλης αρχαιολογικής αξίας. Κατά τους αιώνες, αυτούς της ακμής, επισκευάσθηκαν και ανεγέρθηκαν πολλά κτίσματα της Μονής. Κατά το 2ο μισό του 19ου αι., αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες: το 1854 πυρκαγιά αποτέφρωσε τη δυτική πλευρά και μέρος της βόρειας, ενώ το 1864



επιδημία χολέρας αποδεκάτισε τους Μοναχούς. Για την ανόρθωση της Εικοσιφοίνισσας φρόντισε ιδιαίτερα ο περιφανής Μητροπολίτης Δράμας Χρυσόστομος (1902 - 1910). Την εποχή αυτή επίφοβοι δεν ήταν μόνο οι Τούρκοι, αλλά και οι Βούλγαροι, που το 1917 σύλησαν τους ανεκτίμητους εθνικό θρησκευτικούς θησαυρούς της Μονής. Κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πάλι οι Βούλγαροι, ολοκλήρωσαν την καταστροφή βάζοντας φωτιά (έτος 1943) και καίγοντας τα οικοδομήματα της. Η ανοικοδόμηση της Μονής άρχισε πραγματικά το έτος 1965 και μέσα σε μια 15ετία κατόρθωσε να έχει τη σημερινή της εμφάνιση. Σήμερα (έτος 1997) η Μονή αριθμεί 25 Μοναχές. Γιορτάζει στις 15 Αυγούστου στη μνήμη της Παναγίας Θεοτόκου, στις 14 Σεπτεμβρίου στη μνήμη του Τιμ. Σταυρού Ι.Μ. Παναγίας Εικοσιφοίνισσας, και στις 21 Νοεμβρίου στη μνήμη των Εισοδίων της Έξω από το Καθολικό. Θεοτόκου.



# Ι.Μ.Εικοσιφοινίσσης